

SLOVENEČ

Političen list za slovenski narod.

Naročnino in inserate sprejema upravnništvo v Katol. Tiskarni, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-niških ulicah št. 2, I, 17.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Pe pošti prejemam:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta : 13, —
četrt : 6, 50
mesec : 2, 20

V upravnishvu prejemam:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta : 10, —
četrt : 5, —
mesec : 1, 70

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Štev. 187.

V Ljubljani, v soboto, 16. avgusta 1902.

Letnik XXX.

Sestanek slov. krščansko mislečega dijaštva.

Dragi tovariši somišljeniki!

Slovensko katoliško dijaštvo hoče z resnim delom pokazati, da ljubi svoj slovenski narod in da je zvesto načelom katoliške cerkve. V ta namen prireja vsako leto počitniške sestanke. Tudi letos priredi slovensko katoliško dijaštvo v dneh 26., 27. in 28. avgusta svoj 4. počitniški sestanek, ki ima kakor vsako leto pred vsem znanstven značaj. Na dnevnem redu so predavanja, ki bodo obravnavala razne točke iz pravoslovja, naravoslovja, modroslovja, bogoslovja in medicine. Zastopane so vse fakultete vseučilišča. Vsakemu predavanju sledi kritika in debata. Vsaka neznatstvena polemika je izključena. Ti sestanki so za slovensko katoliško dijaštvo velike važnosti. To dokazuje že dejstvo, da privablja vsako leto vedno večje število dijaštva.

Zbrali se bomo vsi pod jednim načelom, pod načelom katoličanstva.

S tega stališča, ki je jedino pravo, jedino trdno, hočemo premotivati vse. Na to podlago hočemo zidati vse, kajti kdor zida brez Kristusa, zida na pesek.

Na takih sestankih dobivamo novih moči in novega življenja. Zbrali se bomo vseučiliščniki, bogoslovci in abiturijenti. Spoznavali bomo drug drugega, kar je za naše bodoče delovanje med narodom neprecenljive vrednosti.

Prosveto, ožarjeno z lučjo sv. vere, hočemo prinesiti narodu kot pravi katoliki, Slovenci in demokratje.

V prvi vrsti nas družijo katoliška ideja! Ona nam je zvesta vodnica na viharjih potih mladostnega življenja. Vse svoje življenje in delovanje si hočemo uravnati na podlagi katoliške vere, tudi vede ne izvzamemo. In zakaj bi jo? Vsaj še ni nihče dokazal, da je katoliška vera nasprotna vedi. Pač pa govorita zgodovina in trezno znanstveno raziskavanje, da more biti veren katolik ob jednem izvrsten znanstvenik. Seveda, ako bi smatrali razne teorije ošabnih in slavohlepnih učenjakov za dokazana dejstva, potem lahko naletimo na velika naspotja med vero in vedo. A kaj takega ne stori pameten in trezen mislec.

Kot navdušeni narodnjaki hočemo pa tudi delovati z vsemi močmi za trpeči slovenski narod. Ker so sovražniki vedno ljutejši, moramo si nabrusiti orožje tolikanj bolj in si pripraviti duha in srce, ker treba

bo položiti marsikatero žrtev na oltar dejanske ljubezni do domovine. In da brez verske podlage ni moč delovati uspešno za narod slovenski, pričajo dogodki zadnjih dnij; kajti kdor zapusti pravo vodnico, katoliško idejo, zaide kaj hitro na egoistična in druga napačna pota.

Slovensko katoliško dijaštvo še ni nikdar zapustilo svojih principov, katere je pripravljeno vedno najodločneje braniti. Zato ni dvoma, da je ono voljno in tudi zmerno delovati za slovenski narod.

To naše delovanje bi bilo brezplodno in brez pravega cilja, ako ne bi šlo med priproste kmete in delavce. To so mase našega naroda in te je treba duševno in gmotno dvigniti, da se odvrne od črnogledih prerokov že tolikrat napovedani propad Slovencev.

Tovariši! obračamo se posebnost Vas abiturijenti. Pokažite, da imate tudi vi smisel in resno voljo po teh načelih delovati in posvetiti vse svoje moči v prosoh slovenskega naroda. Pridite in prepričali se bode, da so ravno katoliški dijakoni, ki ne blodijo za puhlimi frazami in za polovičarstvom, ki nikoli ne zataje svojih principov, ki pa imajo resno voljo stopiti v zvezo s slovenskim narodom in delati v njegov blagor.

H komerzu pa povabimo tudi našo katoliško inteligenco in delavstvo. S tem pomagamo že nekoliko premostiti ono vrzel, katero je vsakal sedaj že trhlil liberalizem med naše razumnštvo in priprostega trpina.

Vspored sestanka:

Pozdravni večer: dne 26. avg. ob 8. uri zvečer na vrtu gostilne »pri zvezdi« (Križ, prej Ferlinc) cesarja Jožeta trg.

Zborovanje v sredo 27. avgusta.

Dopoldne:

1. Ob 8. uri zjutraj sv. maša pri urušlinkah.

2. Ob 9. uri otvoritev shoda v veliki dvorani »Katol. doma« po predsedniku pripravljalnega odbora.

3. Volitev predsedništva.

4. Predavanja,

a) Religija in morala, predava g. Franc Zajc, bogoslovec (Ljubljana);

b) Homeopatija, predava g. Ivan Hubad, medicinec (Dunaj, Danica);

c) Civilni zakon, predava g. Matija Lavrenčič, (Dunaj, Danica).

Popoldne:

a) točno ob 2. uri v veliki dvorani »Katoliškega doma« sestanek prijateljev »Zore«;

b) ob 3. uri začetek predavanja »Vulkanizem«, predava g. Fr. Kolenc, naravoslovec, (Gradec, »Zarja«);

c) Cerkevna uprava inkvizicije v svitu resnice in pravice, predava g. Ivan Kogelnik, bogoslovec (Celovec).

Zvečer:

Ob 8. uri komers v gostilni »pri Zvezdi« (Križ), cesarja Jožeta trg.

Pri komersu svira ljubljanska društvena godba.

Skupni izlet dne 28. avgusta v četrtek v romantični Vintgar. Odhod z gorenjskim vlakom z južnega kolodvora ob 7.5 uri zjutraj.

Natančnejši program glede izleta se še razglasi na sestanku.

Sklicatelj sestanka slov. krščansko mislečega dijaštva.

Tržaško šolsko vprašanje.

V Trstu, 15. avgusta.

»Narod bez skola, jest narod bez budućnosti«.

Naša tržaška »uradna« statistika je tako »uradno« sestavljena, da se mi ne moremo sklicevati na njo, da mi ne moremo porabiti onih števk, katere nam sestavljajo oni, ki bi hoteli z njimi dokazati, da bi nas ne bilo! Šteti se moramo sami, kakor vemo in znamo. Poslužiti se moramo zadnjih državnoborskih volitev, ako hočemo izračunati, koliko je tržaških Slovencev in koliko je približno slovenskih otrok, ki so po postavi prisiljeni hoditi v laške šole.

Pri prvotni volitvi dné 3. jan. 1. 1901 dobili so v V. kuriji vsi trije nasprotni kandidatje 12.954 glasov v mestu samem brez okolice, dr. Rybář pa je dobil tudi v mestu samem 2679 glasov. Pri ožji volitvi dné 6. januarja dobil je Hortis v mestu samem 9357 glasov, dr. Rybář pa 4103. Izključeno je popolnoma, da bi bili Lahji glasovali za dr. Rybář a, saj so celo socialisti, v kolikor se niso vzdržali volitve, glasovali za Hortisa in so tudi vsi Dompierovci kompaktno glasovali zanj. Žalibog, da ne moremo tega trditvi o slovenskih volivcih, ker v gorenji okolici, kjer ni Lahov, je prišlo vendar na vsakih 100 oddanih glasov kar po 17 za Hortisa. Z vso pravico moremo torej sklepati, da je bilo tudi v mestu samem mnogo naših ljudij prisiljenih glasovati za Hortisa. Tako smemo tudi razmerje laških in slovenskih glasov 9:4, popraviti v to: 8:4 — kar bi značalo, da pride v Trstu na vsakega drugega Laha po eden Slovenec, da je torej na vsaki laški šoli v mestu od vsakih sto otrok najmanj 33 slovenskih otrok,

da je torej najmanj jedna tretjina tržaških šolskih otrok brez slovenske šole! V mestu samem je pa mnogo laških šol, kjer so slovenski otroci v večini, in to po onih krajih, kamor morajo zahajati okoličanski otroci, ker nimajo na razpolago druge šole. Za te laške šole bo gotovo značilno sledeče dejstvo: Laški učitelj na oni izmed ta imenovanih šol rekel je sledeče besede: »Meni je žal, da ne znam slovenski, da bi mogel otrokom razlagati v materinem jeziku, da bi tako mogel pokazati na napredek otrok, ker jaz imam v šoli samo Slovence«. — Samo na nemških ljudskih šolah je bilo zadnjega šolskega leta 627 slovenskih otrok!

V naši državi je postava, ki pravi, da je oblast dolžna, čim se priglasí za šolo 40 otrok, ustanoviti jim šolo. In v Trstu imamo na tisoče in tisoče slovenskih otrok, a naše oblasti ne morejo priti do tega, da bi izpolnjevale zakone, katere izpolnjevati so prisegle.

Po našem vednem javkanju se je vendar toliko ojunačila naša slavna vlada, da je ustanovila pripravnico in sicer takrat, ko že ni več prostora na nemških srednjih šolah. In ko bi tržaški Slovenci imeli v Trstu tudi sto takih pripravnic, pomagano bi jim bilo presneto malo, ker otroci bi jim ne bili sprejeti v sedanje nemške šole, kjer ni prostora več.

Zato pa se zahteva tržaških slovenskih starišev ne razteza samo po slovenskih ljudskih šolah, temveč tudi po slovenskih srednjih šolah. Ali dosežejo tržaški Slovenci to, po čemur stremé? Za slovenske ljudske šole imamo zakone. Dr. Gregorin, ki ima tožbo slovenskih starišev v rokah, je gotov, da zmaga. A naša slavna vlada zavlada vso stvar, ona noče z odgovorom na dan, dasi leže naši utoki na ministerski mizi za nas ugodno rešeni. Ali moremo mi tržaški Slovenci prisiliti vlado, da nam odgovori? To je zelo težko vprašanje za nas. A prisiliti bi jo prav lahko naši poslanci, ako bi vsi složno nastopili za tržaške trpine. Res je, da vlada bi nam ne dala rada slovenskih šol, a res je zopet, da tudi mi ne plačujemo radi davkov, da ne hodimo radi k voljakom, pa vendar moramo izpolnjevati te dolžnosti, katere nam nalaga zakon. Zato pa naj povedo združeni jugoslovanski poslanci dr. Körberju v obraz: »Ekselencija, dokler ne daš tržaškim Slovincem slovenskih šol, toliko časa ti tudi mi nič ne damo?«

Nikdar ne sme pustiti Slovenec, da mu sovražniki zapro pot po morju. Brezbrizno ne smemo dovoliti, da slovenska domovina

LISTEK.

Lov na race.

Liberalizem je na lovu. To ni prav nič čudnega. Vsakdo ima svoje veselje, svojo zabavo, in liberalizem naj bi vsega tega ne imel? Potem pa se na lovu dobi marsikatera dobra pečenka, kar je važno ravno sedaj, v času, v katerem se liberalni žurnalizem mora skromno preživljati s kislimi kumarami. Zatorej pa liberalizem lovi, vstrajno lovi uže skozi ves čas poletne vročine.

Sedaj jih pa že vidimo, liberalne gospe, kako devljejo obraze v sila resne gube, natikajo naočnike na nosove, bero, kar smo ravno napisali, potem pa pravijo: »Tožili jih bomo pred porotniki. To je klerikalna častikraja. Liberalizmu in torej nam, ker mi smo liberalizem, očitajo, da je

celo poletje uže na lovu, lovski čas pa se je odprl šele s 15. avgustom. Dolže nas tedaj nepostavnega dejanja«. In že morda švigajo liberalna peresa po papirju in pišejo obtožnice, pet vatlov dolge, in pa članke za »Slovenski Narod«, deset vatlov dolge. Pomislite! Tolaži nas le misel, da nas to pot morejo tožiti le liberalni možiki, ker pri nas ženske še ne hodijo na lov, kakor po nekaterih drugih krajih. Naša najnovejša »častikraja« razteza se torej le na možiki liberalizem.

Ali ravno, ko pišemo o eni »častikraji«, katero smo zagrešili, zapisali smo že tudi drugo, očitati smo namreč ravnokar liberalcem, da rabijo vatlje, torej staro mero, do čina je zakonito vpeljana nova mera na metre. Takile smo! Vsako pristno liberalno srce pretrese groza zaradi velikosti take »častikraje«. Lastnik tega srca pa sedaj že veliko bolj trdno veruje vse, kar mu pri-

poveduje vir njegove modrosti, liberalni časopis, čeprav mu podaje največje časnike race.

In ravno o lovu teh rac smo hoteli pisati, kakor že naslov kaže. Časniška rasa je žival, katera se da silno rada ujeti. Lovcu ni treba prav čisto nič prebrisnosti in navahnosti. Kar roko stegne, pa jo ima. Posebno lepe seveda te vrste race niso in okusne tudi ne. Dočim imajo divje race lepo svitlo perje in dajejo dobro pečenko, so časnike race kar iz papirja. Iz navadnega časnikarskega papirja, ki je namazan s tiskovnim črnolom. Komur se taka rasa torej zdi imenitna in dobra, ta kaže, da med vsemi pečenkami najbolj čista papir.

Liberalci so v zadnjem času naložili in pojedli veliko časnikiških rac, in še vedno jih love. V obče se trdi, da je rasa neumna žival; ako je to res, in prav nobenega povoda nimamo dvomiti o resničnosti te trditve,

potem se tudi o časnikiški raci ne more trditi, da bi bila posebno pametna. Za vzgled navajamo le izza zadnje dobe znano liberalno raco o dr. Šusterski dozdnevni »službi« v nuncijaturi na Dunaju, raco, iz katere je na vseh koncih in krajih gledal liberalni časnikiški papir, katero so liberalci od najstarejšega pa do najmlajšega imeli za pravo in pristno.

Francoški kralj Henrik IV. hotel je doseči, da bi imel vsak Francoz v nedeljo kokoš v skledi. Naši liberalci so mnogo srečnejši od tedanjih Francozov, ako bi se bilo tudi res posrečilo Henriku, da bi bil dosegel svoj cilj, naši liberalci imajo marveč vsak dan raco, sicer ne v skledi, namreč v časniku.

Privoščimo jim te race, dragi čitatelj, kajti vsak ima, kakor pravi pregovor, pečenko, kakršno zasluži.

izgubi, kar jo najbolj krasi, kar jej je najdražje, kar jo dela, da lahko tekmuje z drugimi narodi. Zato se za nobeno ceno ne smemo umakniti iz Trsta. Ali naj pustimo, da Nemec in Lah potujeta tu v našem najbolj važnem mestu naše otroke? Naj pustimo, da izumre tržaški slovenski življenj in da tako izgubi naša Slovenija slovenski breg in z njim tudi pravico do Jadranskega morja? Saj se vendar trudijo vsi narodi pod božjim solncem, da bi si priborili pot do morja, ker le taki narodi morejo priti do moči in do veljave!

Tudi Poljaki in Čehi ne morejo dovoliti v to, da bo tu še nadalje gospodoval ptujec s pomočjo nemških in laških šol, mesto da bi imeli tu svoje lastne brate po krvi in jeziku!

Nam potujčje Lah vsako leto okoli 600 slovenskih otrok, Nemec pa okoli 150, iz česar vidimo, da se trudita Nemec in Lah, da bi nam potujčila v šestih letih okoli 5000 slovenskih otrok!

Tržaki Slovenci so prestokali že leta in leta po ječah radi borbe za slovenske pravice v Trstu; slovenski narod, kaj zahtevaš še večjih žrtv od njih? Kaj te še ne zgane mučeniška smrt blagopokojnega škofa Šterka, ki je padel kot mučenik, braneč slovenske pravice?!

Ubogi slovenski delavci trpin, pripravljen je iti v boj za slovenske pravice, za slovensko šolo. Slovenski poslanci ne zahtevajte od njega, da plača svojo odločnost z lastnim — življenjem! — Branite Vi njega in njegove pravice! »k«.

Nagodbene konference v Ištu.

Današnji dan je po mnenju raznih politikov odločilen za rešitev nagodbenega vprašanja. Oba ministerska predsednika sta se sošla s svojima spremljevalcema v Ištu, da tam sporočita cesarju o sedanjem stanju nagodbenega vprašanja in dobita nadaljnjih navodil za dogovore, ki se nadaljujejo in menda tudi že danes končajo. Avstrijski ministerski predsednik je došel v Išt že v četrtek zvečer v spremstvu sekojskega načelnika pl. Bleylebna. Szell je pa došel šele danes zjutraj. Dr. pl. Koerber je bil že v soboto ob svojem dohodu, okoli 7. ure, pozvan k vladarju. Avdiencia je trajala nad eno uro in se splošno sodi, da je vladar porabil tudi to nenavadno uro, da se je poučil o sedanjem stanju nagodbenih obravnav. Mogoče je tudi, da je bil razgovor o jutrišnjem izletu cesarjem v Aussee, kjer se je pričela tridnevna veselica v korist štajarskega zaloga za uime. — Tekom včerajšnjega dne se je Koerber dalj časa dogovarjal s finančnim ministrom Böhm Bawerkom, ki je došel iz Weissenbacha. Poleg nagodbenih zadev sta govorila tudi o finančnih in budgetarnih zadevah notranje-politiške narave.

O dogovorih v Ratotu javljajo, da se niso mogli definitivno zaključiti. Sicer je rešen ves nagodbeni material in vsestranski odobren, temeljito se je že tudi obravnavalo o carinskem tarifu, a definitivno rešen pa še ni. Sicer nikdo razum udeleženi faktojev ni poučen o dejanskem stanju nagodbenega, ali bolje carinskega vprašanja, trditi se pa vključ temu sme, da je danes, ko se Koerber in Szell kot eficielnal referenta vsak zase podasta k cesarju poročati in se potem z novimi navodili vsedeta k zopetnemu razgovoru, nerešena še marsikaka točka carinskega tarifa. — V Ištu se mudi tudi ogrski finančni minister.

Priprave na deželno-zborski volilni boj na Moravskem.

Liberalne „Lidove Noviny“ pripovedujejo svojim čitateljem z nepopisnim ogorčenjem, da je olomuški knez nadškof izdal povodom bližnjih deželnozborskih volitev neko okrožnico na duhovščino. O vsebini te okrožnice pripoveduje imenovani list, da se naroča katolikom tesna organizacija, naj se poskrbi zato, da se slabi tisk umakne dobremu in da naj člani cerkvenih družb molijo, da pridejo v deželni zbor pravični in modri možje. Ta vsebina daje »Lid. Nov.« povod, da neusmiljeno udrihajo po cerkvenem knezu in vpijejo: „Glejte, s kakim orožjem se bore klerikalci!“ Dobro odgovarja liberalcem katoliški „Hlas“, ki prosi, da se smejo tudi liberalci v polni meri posluževati takega orožja. Nihče jim ne brani brati dobrih knjig in

časopisov, organizirati se smejo še mnogo bolje nego se že doslej, a tudi moliti smejo — in še celo v sinagogah — za izvolitev pravičnih in modrih poslancev. Tako krepkega odgovora pač gospoda okrog »Lidovih Novin« gotovo ni pričakovala.

Cesar Viljem in bavarski centum.

Silno ogorčenje cesarja Viljema v zadnji odklonjene svote v umetniške namene pri bavarskem centru ni povzročilo onega učinka, kot so ga pričakovali oficijozni. Poslanci centra so pokazali svojo nejevoljo nad odstranitvijo ministra za bogodastje in bodo pri tem vztrajali, dokler se ne popravi storjena krivica. Ker se vlada ni pokazala dovolj močno, da bi se ustavila pritisku vzburjenih profesorjev, tudi centum ne bo veljan dovoljevati vladi, kar njemu ne bo po godu in kar bi potrebovala. A tudi slučaj Lühning in Hildebrandt sta mnogo k temu pripomogla. „On“, namreč nemški cesar, ki o vsaki stvari govori, o tej zadevi ni govoril, ne brzojavil. Tega centum ne pozabi, in če Viljem spusti še toliko govoranc ali brzojavk.

Zatvarjanje kongregacijskih šol in Combesova vlada.

Zatvarjanje francoskih kongregacijskih šol za Combesovo vlado vse prepočasni napreduje. Ministre, posebno pa Combesa silno jezi, da aparat sedaj noče več tako delovati, kot je v začetku, in izmišljujejo si vsa mogoča sredstva, da bi pospešili »kulturalno« delo. V četrtkovni seji se je francoski ministerski svet skoro izključno pečal s tem vprašanjem. Combes je obširno poročal o dosedanjem vspehu »svobodomiselnih« gonja. Specielno je bil govor o kongregacijskih šolah v departementu Finistère, kjer stvar ne gre prav nič od rok. Ko so ga nekateri ministri radi tega prijemali, je Combes povedal, da je prejel naznanilo od prednice reda školskih sester, v katerem se zatrjuje, da so bile sestre že dvakrat pozvane, naj se pokore vladnemu povelju, da pa jih ondotno prebivalstvo, posebno posestniki, nikakor ne puste odpotovati. Vladna armada v tem okraju še ne more ustreči Combesovi želji. Obenem je minister povedal, da je izprva katoliško gibanje sedaj dobilo izrečno rojalistiški značaj. Vsled tega pa bo mnogo oseb pozvanih pred sodišča. Pravosodni minister je že ukrenil vse potrebno. Combesova izjava o premembi značaja protivladnega gibanja je le predrzen izgovor, s katerim se je hotel rešiti iz zagate, v katero je sam zabredel.

Vlada se tudi izredno moti, če misli, da je z vladnim nasilnim nastopom nezadovoljno samo prebivalstvo v nekaterih posamnih okrajih. To ni res; ogorčenje je povsod nepopisno. Razložek je le ta, da se prebivalstvo še premaguje, ker noče vpriporiti splošnega upora z vsemi neljubimi posledicami, in še vedno upa, da bo kupa nasilnosti v kratkem polna.

Iz brzojavk.

Deželno-zborske volitve na Gorenje Avstrijskem se vrše v času od 28. oktobra do 6. novembra. — Socialnodemokratski strankarski shod se je pričel včeraj v Ustju ob Labi. Trajal bo pet do šest dni. O drž. zboru bo poročal Pernerstorfer, o strankarski politiki dr. Adler, o organizaciji tajnik Skaret, o časopisju pa Popp. O nagodbi bo poročal dr. Ellenbogen, o delavskem gibanju pa poslanec Schrammel. Zborovanje se vrše zopet pri zaprtih vratih in se jih udeležujejo le nemški sodrugi. — Štajarski učitelji si žele zastopnika v deželnem zboru. Učiteljski zaupni shod v Gradcu je včeraj naročil posebnemu odboru petih članov, naj pri ljudski stranki izposluje mandat v mestnem okraju Judenburg-Knittelfeld. — Drag poraz. Bivši Apponyjev protikandidat, ki je pogorel v Jasberenyju, je bil na tožbo nekega gostilničarja, ki je pogoščeval njegove volivce, obsojen v plačilo 12000 K povračila in 2500 kron pravnih stroškov. — Vstaja v Venezueli. Vstaji v Barceloni so ujeli vse civilne in vojaške uradnike. Oropanih je 29 trgovin in 15 drugih hiš, ki pripadajo večinoma inozemcem. — Češki deželni odbor in jezikovno vpra-

šanje. Češki deželni odbor je soglasno zavrnil češko vlogo prisilne delavnice v Opatovu. Dotični predlog je stavil odbornik Eppinger, glasovali so pa zanj baje tudi češki člani. — Poraz angleškega imperializma. Chamberlain je s svojo kolonialno konferenco totalno pogorel. Chamberlain je sklical na posvet vse načelnike kolonialnih kabinetov, a vsi so odklonili njegov vojaški in carinsko-politični program. Poročila o tem sestanku si vlada niti ne upa objaviti. — Albanci proti Srbiji. Na shodu v Ipeku so se odlični albanski vodje posvetovali o novem napadu na Srbijo ter brzojavno pozvali sultana, naj Srbiji napove vojsko.

Velika hrvaška pevska slavnost v Zagrebu.

Iz Zagreba se nam piše: Povodom 40 letnice zagrebskega pevskega društva „Kolo“ je mesto obleklo praznično obleko, ker so vse glavne ulice in trgi v zastavah. Med prvimi gosti so došli že v četrtek zvečer Slovenci, namreč deputacija „Glasbene Matice“ in pevska društva „Slavec“ iz Ljubljane. Slovenske deputacije so bile na kolodvoru prisrčno sprejete. V navdušenih besedah, v katerih je povdarjal edinstvo Slovanov in Hrvatov, je pozdravil Slovence podpredsednik „Kola“ prof. Ifkanič, na kar sta odgovorila imenu „Matice“ gospod Svetek ter v imenu „Slavec“ g. Dražil. Nato so se podali gostje v nakazana jim stanovanja. Med potjo so bili Slovenci od strani občinstva burno pozdravljeni. Zvečer so se zbrali gostje v zahodnem „perivoju“. Ta prostor je društvo „Kolo“ za čas slavnosti vzelo v najem in ga krasno priredilo v park in zabavišče. Tu je prostora za najmanj 10.000 ljudi. V sredini „perivoja“ je paviljon za godbo, na straneh pa paviljon raznih pivovarn, vinarn, šampanjca, delikates itd. Vse to videti je osobito zvečer pri električni razsvetljavi uprav čarobno. — Tudi elektriško razsvetljen vodomet je na tem prostoru. Že na tem predvečerju smo čuli razna pevska društva, med prvimi pevska društva „Slavec“, nato virovitiško društvo „Rodoljub“, pevska društva „Zrinjski“ iz Našica, pevska društva „Mitrovica“ itd. — Mnogobrojno občinstvo je vsem pevcem prirejalo burne ovacije. Zabava je bila izborna.

Drugi dan, v petek 15. avgusta, se je prav za prav začela slavnost pevskega društva „Kolo“, ker so večinoma vsa naznanjena društva do 9. ure dopoludne došla. Ob tem času je bil sestanek vseh pevskih društev v dvorani »Sokola«, kjer se je vršila skupna skušnja za monstre-koncert v Maksimiru. Nato je bil odhod k slovesni sv. maši v stolni cerkvi, katero je daroval biskup in prošt vranski Pavel Gugler in pri kateri so sodelovali poleg malega zbora »Kola« tudi operna pevca Vula-ković in Cammarotta. Po sveti maši je bil obhod po mestu in sestanek pred umetniškim domom, kjer je bil napravljen paviljon in so se društva razvrstila s svojimi zastavami. Ondi je pozdravil tuje goste in slavlajoče pevske društvo »Kolo« mestni župan pl. Mošinsky, na kar je odgovoril njega predsednik g. Kresić. V ime odbora zagrebskih dam je podarila gospa županja pevskega društvu „Kolo“ krasen trak s primernimi napisi in so zagrebske krasotice okinčale ostale zastave z vencii. S tem je bil dopoldanski vsposred končan in se je popoldne ob 3. uri pričela impozantna veselica ob krasnem vremenu. Združeni pevski zbori so gromovito peli »Slovenec in Hrvat in „Jadransko morje“.

Pri sprevedu smo našli 36 zastav in je bilo navzočih 65 društev, hrvaških in slovenskih korporativno. Čeže je zastopalo pevske društvo „Hlahol“. Ta slavnost je res prava protidemonstracija — vsenemški slavnosti v Gradcu. Mažaronska vlada je osrečila udeležnike z velikanskimi policijskimi naredbami, kakor bi se Zagreb pripravljal na revolucijo. Povsod opaziš množice policajev. Na zapadnem perivoju so napravljene posebne policijske postaje. Prav ginljivo je bilo odklikovanje onih pevcev, ki so že 20 oziroma 10 let člani „Kola“. Danes ob 1 uri popoldne je bil banket, kjer je posebno slavila slavje hrvaška slovenska vzajemnost.

Zvečer bo koncert v gledališču, pri katerem nastopita »Slavec« in »Ljubljana«. Za jutri, nedeljo, se delajo velikanske priprave za matine v gledališču. Harambašičev prolog bo govorila hrvaška umetnica gospa Ljerka pl. Šram. Posebna pozornost se obrača na novo Zajčjevo skladbo »Hrvati i Tataři«. Slovenci se počutimo kakor mej svoji. Povsod smo predmet najpriaznejših ovacij, povsod se čutimo kakor mej brati, kakor sinovi enega naroda, kakor člani velike hrvaške domovine. Slavnostni spreved je bil velikanski, oduševljeno pozdravljen od tisočev hrvaškega občinstva. Pred vsakim društvom je nosil kmečki deček iz zagrebske okolice v narodni opravi tablico z napisom imena dotičnega

društva. Tukaj vidiš zastopano vsa Hrvatsko, Slavonijo, Bano in Hercegovino in Dalmacijo. Iz najskrajnejših krajev hrvaške domovine so ponosno stopali hrvaški pevci poleg zagrebskih. Zastopana je bila Bana po družtvih iz Sarajeva, Dolnje Tuzle, Banjaluke, Mostara, Varcar Vakufa; Dalmacija po družtvih iz Dubrovnika, Spljeta, Sinja, a iz Slavonije in Hrvatske ni manjkalo nobenega društva.

Slovenci se pač niso pridružili seji v onem številu, kakor je bilo pričakovati. Slovenci imajo zdaj pač doma mnogo posla pri svojih političnih borbah ter ne morejo nastopiti drugod tako, kakor bi morda radi. Kdor je gledal pri tem sprevedu zbrana društva, ta se je mogel prepričati, da je vse hrvaška ideja prodrla že daleč, a pri tem ima hrvaška pesem, katero so negovala pevska društva, največ zasluge, a na delu vsem tem društvom zagrebsko »Kolo« kot najstarejše med vsemi. Zato je tudi dostojno, da se je v proslavo štiridesletnice zbralo okoli »Kola« vse hrvaško občinstvo, da ga tako počasti.

Glavno mesto Hrvatske je storilo svojo dolžnost, okitivši se krasno na to svečanost, a tudi župan ni zaostal, kakor poročamo zgoraj. Krasen je bil prizor, ko je županova gospa privezala krasen trak, poklon odličnih zagrebskih gospd, starej zastavi »Kola«, in ko je zadonela iz tisoč grl narodna hrvaška himna.

Pri jutrišnjem matineu bode sodelovalo tudi praško pevske društvo »Hlahol«, da pokažejo tudi Čehi svojo solidarnost s hrvaškimi pevci.

Znamo, da bode v nam sovražnih listih radi te svečanosti zopet dosti vpitja, posebno po mažarskih, češ, da se brez vsake zapreke dopuščajo take veliko hrvaške demonstracije. Toda svetni Hrvati se takih napadov ne bojé, marveč bodo od zdaj še vestnejše vršili svoje domoljubne dolžnosti, ker so se prepričali, da je hrvaška ideja zares že čila, ali pa da jej je treba še mnogo podpore doma na Hrvatskem, a posebno še v sosednih hrvaških deželah. Hrvatska pesem je dozdaj že mnogo storila v praspah hrvaštva, pa bode še več, ako se bode tako oduševljeno gojila, kakor se je do zdaj. V to ime »Pomozi Bog!«

Tedenski koledar.

Nedelja, 17. avgusta: 13. pchin-kostna, Joahim, oče M. D.; evang.: Jezus ozdravi deset gobovih. Luk. 17. — Ponedeljek, 18. avgusta: Hijacint, Agapit d. m. — Torek, 19. avgusta: Ludovik Tol. šk. — Sreda, 20. avg.: Bernard op. — Četrtek, 21. avgusta: Ivana Frančiška Frem. — Petek, 22. avgusta: Timotej in Simforijan mm. — Sobota, 23. avg.: Filip Benioj. — Solnce izide 20. avgusta ob 5. uri 11 min., zaide pa ob 6. uri 55 min. — Lunin spremin: Ščip 19. avgusta ob 7. uri 1 min. zjutraj. — Musica sacra v nedeljo, 17. avgusta: V stolni cerkvi velika maša ob 10. uri: „Missa in honorem sanctae Hedvigis“ v C dur zložil Ernst Bröer, graduale „Dispersit“ Anton Foerster, ofertorij „Gloria et honore“ Otto Kornmüller. V ponedeljek 18. avgusta (rojetni dan Njega Veličanstva) pontifikalna maša ob 10. uri: Maša v D dur zložil Karol Greith, graduale Benedictus es Anton Foerster, po ofertoriji Jubilate Deo Kašpar Aiblinger, Te Deum laudamus Jožef Gruber. — V mestni cerkvi sv. Jakoba v nedeljo 17. avg. velika maša ob 9. uri: Prvo Cecilijino mašo v C dur zložil Fr. Schöpf, graduale Dispersit zložil Ant. Foerster, ofertorij Gloria et honore zložil M. Brosig. — V ponedeljek, 18. avg. velika maša ob 8. uri: Cecilijino mašo v B dur zložil J. B. Benz, graduale Desiderium animae eius zložil Ant. Foerster, ofertorij Gloria et honore M. Brosig.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 16. avgusta.

Novi tržaški škof dr. Nagl pride po poročilih tržaških vladnih listov v Trst 28. ali 29. t. m. zvečer, intronizacija pa bo 31. t. m. Slavnost intronizacije se bo vršila tako-le: V nedeljo, dne 31. t. m. zjutraj bo tiha sv. maša v cerkvi Starega sv. Antona, katero bo slušal novi škof. Po maši se obleče v škofovski ornat ter pojde v slavnostnem sprevedu v baziliko sv. Justa, kjer bo pontifikalna maša. Popoldne pripravi novi škof tržaškemu kapitelu in javnim oblastim v svoji palači banket.

Škof Strossmajer se je povrnil iz Slatine v Djakovo.

Častni jubilej. P. n. g. Ivan Krusić, c. kr. školski svetovalec v Celji, je, kakor se nam poroča, dne 16. avgusta 1877 bil imenovan za knezoškofovskega duhovnega svetovalca. Imenovanec torej danes obhaja petindvajsetletnico omenjene časti.

Za sestanek naših nepolitičnih društev je prišlo sedaj agitacijo tudi slovensko izvenkranjsko časopisje, pred vsem »Slovenski Gospodar«, »Primorski List« in »Mir«. Prva dva lista vabita somišljenike na sestanek na uvodnem mestu. »Primorski List« povdarja posebno potrebo mladeniške organizacije. »Mir« pravi: »V boju, ki ga bide naše ljudstvo za svojo vero, narodnost in svoj gospodarski obstoj s tujimi in domačimi nasprotniki, je treba vsestranske vzajemnosti in enotnega postopanja vseh naših nepolitičnih društev. Zato se upravičeno pričakuje, da pošlje svoje zastopnike vsa Slovenija. Vabijo se pa na sestanek tudi vsi drugi dobromisleči Slovenci in Slovenke, zlasti iz krajev, kjer še manjka takih društev, da se poduđijo in navdušijo za delo tudi na tem polju.« — Društva se že pridno oglašajo. Vsi, ki se še niso oglašili, naj to gotovo store do 25. t. m.

Osebnosti. Umeščen je bil 12. t. m. č. g. Anton Hribar za župnika na Gori pri Idriji. — Imenovan je policijskim oficijalom policijski kancelist pri dež. vladi g. Jožef Schwaiger.

Na cesarjev rojstni dan 18. t. m. ob 10. uri bo v novo meški kapiteljski cerkvi imel slovesno sv. mašo premil. gospod dr. F. Nagl, škof tržaški; v Trstu bo pa mesto njega pontifical isti dan novomeški prošt dr. Elbert.

Celjska gimnazija. »Deutschnationale Correspondenz« piše: Rešitev celjskega vprašanja se bo izvršila, a ne tako, kakor naznanja »Slovenski Narod« in je, kakor čujemo, zadeva že zabeležena v proračunu za l. 1903. Pričakovati je, da se je vsaj v glavni stvari ugodilo nemškemu predlogom. Radi tega bo seve v prihodnjem državnem proračunu vsprejeto tudi podržavljenje poljske gimnazije v Tešinu. — »Grazer Tagblatt« je že povdarjal, da o slovenski višji gimnaziji ne more biti govora. O preložitvi nižje gimnazije na primerno mesto bi se dalo doseči sporazumljenje. — Žid Penizek pošilja v svet rad razne izjave, v katerih pravi, da so mu prišle od konservativnih politikov. Tako dela tudi v celjskem vprašanju. To je židova zvijača. Nihče konservativnih politikov pač ni tako najiven, da bi Penizku pošiljal svoje mnenje. Penizku svoje nerodnosti ni treba skrivati za konservativne politike.

Veliki kumski shod bo letos na angeljsko nedeljo — 29., 30. in 31. avgusta.

Ogenj v Gotni vasi pri Novem mestu. Predvčeršnjim ob pol deveti uri dopoldne prišel je goleti v Gotni vasi pri Novem mestu kozolec pri posestniku Jožefu Zefranu. V kozolecu je bilo polno žita, na njem pa polno krme-mrve. Zavarovan je bil za 200 K. Zažgali so otroci. Škode je 3000 K. Na lice mesta je prišla novomeška požarna bramba. G. župan Zuroc je bil na mestu nesreče ter marljivo priganjal ljudi k delu. Ko bi bila sapa, bi bila nevarnost za celo vas, ker bi se bil ogenj gotovo razširil.

Nova cerkev v Vodica. Dne 7. avgusta t. l. se je vršila glede nove cerkve v Vodica na Gorenjskem obravnava na lici mesta pod vodstvom c. kr. okr. glavarstva zaradi razlike v računih med stavbinskim odborom iste cerkve in med kranjsko stavbinsko družbo, ki je zidala cerkev. Poravnava se ni dosegla, ker je kranjska stavbinska družba vsrajala na od vladnega zastopnika predlaganem stališču, naj se kratko poravnamo, in ni hotela podrobno pregledati od stavbinskega odbora sestavljenih računov.

Iz celjskega nemškega tabora poroča »Domovina«: V noči od ponedeljka na torek je vznemirilo in zbudilo žensko vpitje stanovalec hiš v bližini »Narodnega doma«. Prestrašeni ljudje so videli neko mlado žensko na dvorišču sosednje hiše v sami srajci. Prosila je pomoči in zavetja pred preganjalci, ki so udrli v njeno sobo in jo hoteli posiliti. Med preganjalci je bil tudi neki nemški c. kr. uradnik. Ubogi ženski je dala zavetje kramarica, ki ima svojo prodajalno v »Narodnem domu«, katera dá onim, ki se za stvar zanimajo, natančneje pojasnila. — Drug slučaj se je pa godil že dalj časa sem. Tu pa je že dosegla krivce roka

pravice. Neki nemški oženjeni krojač in neki »hajlarski« vrtinar sta pohotno vabila 12letno dekle nekega tovarniškega delavca. Oba sta že v varnem zavetju okrožnega sodišča. — Starši, pazite na svoja dekleta pred takimi pohotneži!

Nemška nestrpnost v sadjarski in vinarski šoli v Mariboru. Na sadjarski in vinarski šoli v Mariboru se je zaključilo šolsko leto dne 13. avgusta. V začetku šolskega leta je bilo 46 učencev. Tekom leta sta 2 izstopila, 6 je bilo odpuščenih; ostalo jih je tedaj koncem šolskega leta 38. Od teh je 6 Nemcev, 31 Slovencev in 1 Srbo Hrvat. 29 jih je posestniških sinov, 7 uradniških, 1 obrtnikov in 1 učiteljev sin. Obdarovani so bili 4 Slovenci. Šola je popolnoma v nemških rokah. Še celo s Pruskega imajo enega učitelja. Zato tudi šola nima pravega pomena za Spodnji Štajer. V zavodu vlada taka nestrpnost, da Slovenci niti v svojem materinem jeziku govoriti ne smejo. In potem pa naj bi učenci, kadar pridejo iz šole, druge Slovence učili z besedo, če pa se jim zabranjuje vaditi se v slovenskih izrazih!

Sekanje tolarjev. Iz Maribora se poroča: Nekateri ljudje so začeli pridno izdajati stare tolarje po 2 gl., ker so tako veliki, kot sedanji petkronski. Kdor ga prinese na c. kr. davčni urad, mu ga presekajo na dva dela.

Deklica rešiteljica. Iz Celja se piše: Pretekli teden je opazila pri kopanju 16letna deklica Viljemina Jelenc neko truplo, ki je plavalo po Savinji. Pogumna deklica je plavala za njim ter je z velikim naporom izvlekla truplo nekega 5letnega dečka na breg, kjer je prišel zopet k zavesti. Pogumni deklici se ima zahvaliti, da ni utonil.

Samomor gostilničarke. Pri Sv. Jurju ob Ščavnici se je obesila gostilničarka Terezija Vaupotič. Storila je to baje v obupu. Bila je sicer usmiljenega in mehkega srca.

Otroka povozili. Iz Podbrda se poroča: V torek 12. t. m. se je zgodila tu velika nesreča. 20mesečnega otroka so povozili, kolo ga je vjelo in mu rebra in hrbet polomilo. Voznik ni kriv.

Godba prostovoljnega gasilnega društva v Kranju priredi koncert na vrtih prostorih gosp. Jezerška v nedeljo dne 17. t. m.

Prememba posestva. Črevljarski mojster g. Potočnik je kupil blizu župne cerkve v Kranju hišo.

Krvavo maščevanje ogoljufanega moža — morilca prijeli. V soboto sta pripeljala dva orožnika morilca svoje žene Franca Tončiča v idrijsko okr. sodnijo. Umoril jo je v onem trenutku, ko je pri njej zasačil zapeljivca. Napadel jo je z dletom ter zbežal, ne da bi vedel, da je žena mrtva. Potikal se je potem 4 dni po gozdu v črnovrški okolici, kjer se je preživljal od samih jagod. Bil je ves sestradan in razcapan ter je pri sodnji zaslišan takoj pripoznal svoj zločin.

Pri streljanju s starim samokresom se je 14. t. m. ponesrečil posestnikov sin Valentin Frlan iz Poljan pri Škofji Loki. Zarjavili samokres se je razlezel pri prvem strelu in mu zadal težko rano na čelu. — Ranjenca so prepeljali v deželno bolnišnico.

Laški delavci napadli orožnike. Iz Podbrda se nam piše: V soboto dne 9. t. m. je bilo izplačilo delavcev pri železnici, v nedeljo zvečer pa kraval. Tolpa pristnihi Lahov je napadla patroljo dveh orožnikov s kamenjem. Orožniki so 4 napadalec uklenili, ponedeljek in torek so ujeli še po enega, drugi so pa pete odnesli. Vsi so bili Kalabrezji. Slovenec je vesel, zavriška in poje, a Lah je za vse sposoben. Slovenci ogibajte se jih po gostilnah!

Dramatično društvo v Idriji priredi v nedeljo dne 24. t. m. v c. k. rudniškem gledališču predstavo »Oče in oči« ali »Ženski Otelo«, pri kateri nastopijo kot gostje člani slovenske drame iz Ljubljane.

Šolske sestre. V Mariboru je bilo na Veliko Gospojnico pri č. šol. sestrh ednajst novink preoblečenih. Tri izmed njih: Treza Kastelic (s. Andreja), Marija Slapnik (s. Nepomucena) in Mar. Ravnik (s. Silvestra) so s Kranjskega; Mar. Lobnik, (s. Severina) je

od Velikovec; Antonija Pelat, (s. Joakima) je pa Istrijanka, ostale so Štajerske domačinke: Ivana Žegart, (s. Bazilija), Treza Jeretin, (s. Viktorina) Mar. Schweiger, (s. Luitgard) iz Maribora, Mar. Turk, (s. Lidija) Urš. Fermé, (s. Florijana) in Jera Neuwirt, ki ima že tri sestre in pa teticov v redu, je dobila redovno ime s. Paskalija. Poleg teh so štiri lanjske novinke delale časne obljube, šest sester je pa položilo večne obljube v roke premil nadpastirja.

Iz Logatca. Radi odsotnosti g. Kuharja, kateri se mudi v Logatcu, gostoval bo v nedeljo v »Divjem lovcu« g. Danilo v ulogi Tončka. Igra se vrši ob znižanih cenah in začela se bo ob 3 uri popoldne.

Umrl je v toplicah pri Soštanju dvorni svetnik g. Avgust Tauber pl. Taubenberg, administrativni referent v štajerskem deželnem šolskem svetu. Truplo bodo prepeljali v Gradec kjer bo jutri ob 5. uri popoldne pogreb.

Vojaki in verske dolžnosti. Na Veliki Smaren v jutro, včeraj, so šli domobranci na vaje. Mislimo, da niso ti domobranci judje ali mohamedanci, ampak da so, vsaj v velikanski večini, katoličani. Priporočamo že sedaj slovenskemu zastopniku v prihodnjih delegacijah, da ne pozabi te točke pri vojaškem proračunu.

Na Bled je došel trgovski minister pl. Call. Stanuje v Mallnerjevem hotelu.

Nesreča v Št. Petru. Pri delu pri Medičevem podjetju v Št. Petru na Notranjskem se je pri parnem stroju delavec Franc Kranjec tako nevarno opeknel, da je vsled opeklin umrl.

Smrt neznanega berača. V stelji gostilne Slovske pri Devici Mariji v Polju so našli mrtvega 65letnega neznanega berača. Večer pred tem je berač v gostilni izpil osminko žganja.

Tržaški »Brivec« je dobil, kakor poroča »Slov. Gospodar«, tožbo iz Kozlega. »Slov. Gospodar« pravi, da je urednik Kamušič dopisnika izdal. Kamušič je, kakor čitamo v »Slov. Gospodarju«, dopisniku pisal, da je bila v uredništvu preiskava, pri kateri se je našel rokopis. To pa ni res, kajti preiskave v uredništvu ni bilo.

Pri Sv. Kunigundi na Pohorju je minuli torek, tako se nam piše, vč. g. dekan Hrastelj povodom kanonične vizitacije slovesno blagoslovil nov križ za pokopališče. Prejšnji dan pa je na bližnji planini zgorela neka lovska hiša. A v četrtek 7. t. m. zvečer okoli 10. ure se je čez planino žarilo nebo, kar nas je spominjalo na »severno luč«, ki smo jo bili opazovali pred dobrim tridesetletjem; gorelo je menda kje na Koroškem. Iz sosednje Oplotnice je prišla strašit govora, ki pravi, da je neke iz ječe všel neki jetnik, in da bi se isti potikal po naših hribih. Dobro pa je, da se ljudje ne bojijo preveč takih govoric, češ, saj to ni nič posebno novega, in pa četudi bi bila resnica, bo že kmalu prišel zopet pod ključ.

Kavarniški uslužbenci kupili kavarno »Tedesco« v Trstu. Kavarne »Tedesco« ni več, imena namreč, ker dosednji lastnik, g. Šarli, jo je prodal. Novi lastnik jej dá ime »Unione«. Vsled zadnje stavke kavarniških uslužbencev nadomestilo je mnogo gospodarjev prejšnje uslužbenca z laškimi podaniki »regnicoli«, ki so menda, iz zgolj »laške solidarnosti«, prišli v dneh stavke v Trst, delat domačim ljudem konkurenco in jim kratiti kruh izpred ust. Ker je tako več kavarniških uslužbencev prišlo ob kruh, združili so se dotičniki in kupili zgoraj imenovano kavarno. Kakor nam poročajo, namerjajo kupiti še neko drugo.

Namesto skozi duri, šel je skozi okno v Götzovi pivovarni delavec Matija Sorman. V jutro je namreč naglo vstal in še na pol zaspan šel skozi odprto okno, misleč, da so duri, in padel 7 metrov globoko na dvorišče, kjer je obležal nezavesten s potro roko in nogo. Prepeljali so ga v bolnišnico.

Občni zbor »Südmarke« se letos vrši v Bolzanu.

Iz Celovca se poroča, da je v Št. Vidu na Glinici umrl koroški deželni poslanec Peter Funder. Zastopal je liberalno smer.

Slovenski visokošolci iz Istre so imeli 10. t. m. sestanek v Pazinu.

Porotne obravnave v Novem mestu se prične dne 1. sept.

V gospodinjski šoli c. kr. kmetijske družbe kranjske se odpre meseca oktobra peti tečaj, ki bo trajal 12 mesecev. Gojenke morajo stanovati v zavodu, katerega vodijo č. gg. sestre iz reda sv. Frančiška. Gojenka plača za ves tečaj 336 kron. Deklice, ki hočejo vstopiti v zavod, morajo dopolniti 16. leto. Prošnje za sprejem do 15. sept. Podrobnosti prihodnjič.

V Pulju je umrl kaplan stolne cerkve č. g. Anton Zupan.

Hrvaška umetniška razstava se je odprla v Zagrebu danes ob 11. uri dopoldne.

50letnica dr. Matka Laginje. Preteklo nedeljo je dovršil dr. Matko Laginja, velezaslužni prvak istrskih Slovanov, 50letnico delavnega svojega življenja. Tudi mi se od vsega srca pridružujemo njegovim čestitjem in želimo, da bi Bog istrskim Slovanom še dolgo, dolgo let poživil tako požrtvovalnega in plemenitega voditelja. Živio dr. Matko Laginja!

Mesar izginil. Iz Beljaka je izginil mesar Heisser. Skoro gotovo je izvršil samomor radi preprirov v zakonu.

Poštni uradniki in sluge dobe po najnovejši naredbi trgovskega ministerstva nekoliko premenjeno uniformo in službene znake.

Občinske volitve v Krašnji. — 14. avgusta vršila se je po dolgem času v Krašnji volitev župana in občinskih svetovalcev. Vkljub raznim volilnim manevrom od strani tako zvane »kmetijske stranke« bil je izvoljen županom občine Krašnja Franc Udovč, svetovalci pa: Jožef Avbelj, Franc Klopčič in Anton Žibert. Vsi so odločni pristaji katol. narodne stranke.

Samomor v gradu Črnelo. V gradu Črnelo, okraj Kamnik, se je ustrelil 38letni Ernst Pelikan, sin grajskega posestnika.

Težko ranil je z udarcem po glavi delavca Franc Miš v Grobotekovi gostilni v Boh. Bistrici delavca Franca Jančarja. Miša so aretirali.

Cesar pomilostil je enega kaznjence v Mariboru in eno kaznjenco v Begunjah.

Utonil je v Dravi blizu Krčovine pri Ptuj 41letni vdovec Janez Petelinšek. Po končanem delu, kosil je namreč na travniku svojega brata, šel se je kopat s svojim bratom Francem in Lovrencem Zupančič. Jernej Petelinšek je zašel v premčen tok in je utonil. Trupla še zdaj niso našli.

V Vojnik priredi 31. t. m. izlet celjski »Sokol«.

Zopet kolesar ponesrečil. Nevarno se je pobil gosp. Josip Svetl, posestnik in založnik piva v Gaberju, ko se je začetkom tega tedna z bicikljem vozil iz Vitanja. Poškodbe so tako nevarne, da so ga morali prevedeti. Pred par leti je doletela enaka nesreča njegovega očeta, ki se je tudi pobil in vsled dobljenih poškodb umrl.

Ubegli načelnik zagrebaške bolniške blagajne socialnodemokratski voditelj Kromerički je, kakor poroča »Glas Naroda«, na poti v Ameriko.

Nova ustanova. Vseučiliški profesor g. dr. Simon Šubic v Gradcu je pri tukajšnji dež. vladi založil 40.000 kron za ustanovo, katera je namenjena v prvi vrsti njegovim bližnjim sorodnikom, potem pa ubogim dijakom iz poljanske doline.

Sejmi po Slovenskem od 18. do 23. avgusta. Na Kranjskem: 18. v Spodnji Idriji in Svirci; 19. v Metliki; 20. v Zatičini; 23. v Mokronogu. — Na slovenskem Štajerskem: 18. na Pilstanju, v Satalih, pri M. B. v Puščavi, v St. Jakobu pri Kalobju in v Kapeli pri Brezicah. — Na Koroškem: 20. v Frežah. — Na Primorskem: 18. v Vidmu; 23. v Gorici.

Ljubljanske novice.

Cesarska maša. Vojaštvo, kolikor ga je sedaj v Ljubljani in je prosto službe, ima sv. mašo v ponedeljek ob 9. uri v sv. Petra cerkvi.

Vojaški veteranski kor v Ljubljani se udeležil povodom praznovanja rojstnega dne Nj. Veličanstva cesarja Fran Josipa I., v ne-

deljo dne 17. avgusta t. l. pod spremstvom „Mestne društvene godbe“, ob 8. uri zjutraj sv. maše v farni cerkvi sv. Jakoba. Shod v korni pisarni, točno ob pol 8. uri. Obлека paradna. — Gosp. veterani! Udeležite se te patriotične slavnosti polnočestvilno. — V Ljubljani, dne 12. avg. 1902. Jurij Mihalič, poveljnik, Jakob Smole, računovodja.

Oficijal Sorn prijet. Bivši jetničar in oficijal Vinko Sorn, kateri je poneveril na škodo erarja nad 11.000 K in od katerega se je splošno sodilo, da se je vsled tega sam usmrtil, bil je te dni v nekem hotelu v Zagrebu prijet in se bo izročil tukajšnjemu deželnemu sodišču. Sorn je poneverjenje že pripoznal. Bil je baje že v Rumuniji, nakar je prišel v Zagreb k bratu. Leta je baje to povedal nekemu v Zagrebu navzočemu Ljubljancu, ki je aviziral policijo.

Poroči se gđ. A. Laiblin z gosp. Ernstom Hamannom.

Bivšo staro stražnico poleg licealnega poslojpa so pričeli danes podirati.

Veselica ljubljanskih tobačnih delavcev in delavk. Vabilo k vrtni veselici, katero priredi podporno društvo c. in kr. glavne tobačne tovarne v Ljubljani, dne 17. avgusta 1902. l. „pod gozdom“ (pri gosp. Plankarju) Dolenjska cesta št. 53. Začetek ob treh popoldne. Vspored: 1. Godba tamburaškega kluba „Triglava“. 2. Srečolov. 3. Spustil se bo zrakoplov; v mraku zažigjanje umetelnega ognja in izpuščanje raket. 4. Prosta zabava. Vstopnina prosta. Spoštovane ude; častite prijatelje in dobrotnike delavstva najuljudneje vabi odbor. V slučaju neugodnega vremena se veselica preloži na 31. avg. t. l.

Čudna cekinova pot. Natakariča M. Rus z Radekega ceste je imela v veseli družbi cekin za 20 K. V neki gostilni na Marije Terezije cesti je šla plesat z vojakom 27. peš. polka Brauneisom in pustila je denarnico na mizi. V družbi njeni je bil tudi neki Scheicher, ki se ji je predstavil za inženirja Schneiderja. Ko je ta trojica šla v kavarno, pogrešilo je dekle zlat. Dekle je poklicalo policaja, ki je pa našel zlat nakrat — pod mizo. Kako je navzočel policajeva napravila na cekin tak vtis, da je napravil tako čudno pot pod mizo, si je policaj pač mislil, povedal pa ni.

Umrli je kramarica Alojzija Petruhar. Na Starem trgu št. 17. je umrla Marija Germek. V Prečnih ulicah št. 8 je umrla gospa Marija Matajce roj. Kušar. Pogreb bo v ponedeljek ob 5. uri popoldne.

Togo in Mandingo črnci prirede prvo predstavo jutri ob pol 12. uri popoldne v „Narodnem domu“.

Shod zidarjev in tesarjev bo danes ob 7. uri zvečer na vrtu pri Auru.

Na električni železnici bi se bila skoro pripetila včeraj zopet strašna nesreča. Na Dolenjski cesti se je zopet splasil preko elektriškega tira konj posestnika Mat. Demšarja iz Javorja in z vozom prišel tik pred elektriški voz. Vozniku Lundru se je posrečilo elektriški voz v hipu ustaviti in tako preprečiti veliko nesrečo.

Ljubljanski berač v Siški. Kuradnikovi soprog Fr. Borštnar v Siški št. 111 je prišel beračiti neki ljubljanski berač. Pri beračenju je opazil na mizi zlat poročni prstan, katerega je gospa ondi pozabila. Vzel je prstan seboj. Ukraideni prstan je vreden 14 kron.

Kolo zginito. Pri Gorcu si je pred dnevi izposodila žensko kolo Stefanija Rotter, uslužbenka na novem strelišču. Kolesa ni pripeljala nazaj in trdi, da ga je v bližini strelišča dala nekemu dečku z naročilom, naj ga pelje na njen dom, a da se deček z bicikljem ni več vrnil.

Nov plakatér. Prilepljenje lepakov v Ljubljani je prevzel sedaj g. Peter Matelič. Dotično podjetje g. Kališevo je g. Žabkar radi kioskov dal pod sekvester.

V Gorici prijet. Jožef Tratnik, prisiljenec, ki je ušel od zgradbe deželnega dvorca, je bil prijet v Gorici. Včeraj ga je pripeljal gorški stražnik nazaj v prisilno delavnico.

Pes pod elektriškim vozom. Elektriška železnica je v Florijanski ulici povozila nekega psa. Pes je bil takoj mrtev.

Slaboumni pri dež. predsedniku. Slaboumna Antonija in Fr. Zupanc iz Güneka ste prišli v četrtek v palačo dež. predsedništva ter ste na vsak način hoteli videti barona Heina, češ, da ju bo poslal na Dunaj. Imeli ste pri sebi precej denarja. Policija ju je poslala nazaj na njihov dom.

Društvena godba ima danes zvečer koncert na vrtu restavracije »pri zvezdi«, (prej Ferlinz), jutri zjutranji koncert pri Auru, v ponedeljek zvečer pa priredi godba na okrašenem vrtu Švicarije koncert v proslavo rojstnega dne Njega Veličanstva Frana Josipa I. K obilni udeležbi se najuljudneje vabi. Začetek ob 7. uri zvečer, vstopnina 20 kr., otroci prosti.

V deželno bolnico so pripeljali Ivana Jarca iz Kamnika, kateremu je stroj pri Albrechtu poškodoval roko.

Cirkus Enders pride prihodnji teden v Ljubljano in priredi tukaj 30 predstav. Postavljen bo cirkus v Lattermannovem drevedu.

Novo stavbo. Za poslopje „Kmetijske posojilnice“ ob vogalu Dunajske ceste in Dalmatinove ulice je kopljeval temelj. Na Ste-dryjevem stavbinskem prostoru ob Erjavčevi cesti gradi nadučitelj Adolf Weinlich vilo. Mestni cestni revizor Boh bo de zidal na Prulah enonadstropno hišo, mizarski mojster Binder pa novo delavnico in skladišče v Slomškovi ulici.

Tatvina v trnovski cerkvi. Minulo sredo je nekdo ukradl v trnovski cerkvi altarno pregrinjalo iz jute z bogatim vezanjem na desnem stranskem altarnu v vrednosti 30 K. Cerkev je zavarovana pri „Assicurazione Generali“ v Trstu, ki povrne škodo. Skoro gotovo je tatvino izvršila ona Riedl, katero so prešli radi tatvine v nunski cerkvi.

Navihani vajenec. Alojzij Jančar, črevljarski vajenec na Valvazorjevem trgu pri Oblaku, je postal nezvest svojem mojstru. Hodil je okolu strank in pobiral denar, češ, da ga mojster pošlje. Denar je sam pridržal. Tudi kadar ga je mojster res poslal po denar, je navihani vajenec več računil. Ko je vajenec uvidel, da mu je mojster na sledu, jo je popihal proč, a policija ga je zasledila in utaknila v luknjo.

Tlakovanje Dunajske ceste se prične prihodnji teden. Več pové inserat mestnega magistrata.

Kotiček za liberalce.

Galantuomini. „Slov. Narod“ je priobčil v četrtek uvodni članek liberalnega naslova „Lumpi in barabe“. Z veliko slastjo, nekako ekstatično, ponavlja ti dve besedi, ki sta odvisni njegovemu srcu ljubi in njegovemu peresu prijetni. Popolnoma v svojem elementu je, ko zopet in zopet ponavlja ta krasni naslov. Samo v tem se je zmotil, ko pravi, da smo mi vse liberalce nazvali, da so lumpi in barabe. Mi smo to zapisali o onih liberalcih, ki so po deželi raztreseni. O ljubljanskih častljivih liberalcih — ej — kdo bi si upal kaj takega reči. So sicer med njimi bar — pardon! gentlemani, ki svojim prijateljem žene zapeljujejo — kakor vsa Ljubljana ve, a ne, mi smo uljudni, in med tem, ko Narod piše o lumpih in barabah, mi le konstatiramo, da so to pristni in pravi galantuomini po „Narodnem“, vzorcu.

Razne stvari.

— **Najnovije od raznih strani** Mažari proti nemščini. Župan v Velikem Varaždinu je izjavil, da bode magistrat vračal vse nemške dopise. — **Samomor poštne upravnice.** V Wegscheidu na Gorenjem Stajarskem je nenadoma prišel v poštni urad poštni kontrolor. Poštna uprava mu je dejala: „Prosim potrpljenja za trenutek“, ter se je hitro oddaljila v svojo sobo. Nakrat je počil strel. Poštna uprava gđna Woitsch se je ustrelila. — **Tolstoj se namerava preseliti v Bukarest,** kamor ga vabi rumunska kraljica. — **Sedem deklic umoril je vsled p-hotnosti v zadnjih treh letih 21letni roko-delski pomočnik Hammer v Lentoldu na Pruskem.** — **Smrt pri eksekuciji.** Pri kmetu Gabrilowu v Vogrinu na Ogrskem so hoteli izvršiti dražbo. Kmet se je tako ustavljal, da sta navzoča orožnika rabila orožje. Kmet je vsled dobljenih ran umrl. — **Dr. Hinković, urednik hrvaškega spir-itistiškega lista „Novo sunce“ je radi mo-tenja vere obtožen od drž. pravdnštva.** — **Zarubljen vlak.** V francoskem mestu Limoges je nek trgovec železnici zarubil osební vlak tik pred odhodom vlaka, ker mu železnica ni pravočasno izplačala od so-dišča mu pripoznane odškodnine. Vlak je imel precejšnjo zamudo, ker je bilo treba za poravnanje zadeve precej časa. — **Mrtvo truplo tuje deklice so našli pri Fažani v Istri.** Konstatirali so umor. — **Petkratnega roparskega morilca, mladoletnega mizarskega pomočnika Autscha, so prišli v Dürnrjedu.** Umoril in uropal je svojega strica in poprej še štiri druge člane njegove rodbine. — **Krup-pova podružnica za izdelovanje topov se ustanovi v Leobersdorfu na Nižje-avstrijskem.** — **Trojni umor v Vrat-slavi.** Nedavno sta pisarniškem slugi Lichtenfeldu pri davčnem uradu v Bratislavi nenadoma umrli dva otroka in žena. Sedaj so dognali, da je vse tri osebe zastupila njegova 23letna hči v sporazumljenju z očetom. Lichtenfeld se je v preiskovalnem za-poru obesil. — **Društvo za vrabce.** V Parizu se je ustanovilo društvo, ki si je določilo nalogo hraniti vrabce. — **Obso-jenilaški dijak.** V Inomostu je bilo radi lanskih dijaških demonstracij obsojenih 13 laških vseučiliščnikov vsak na dva me-seca zapora, 6 dijakov pa je dobilo manjše kazni, a tudi zapor. — **Proti trgovini z deklicami.** Ogrska vlada je določila, da se bodo odslej potni listi dekletom iz-dajali le, ako v to mati dekletova izrečno privoli. — **Sirotišnica pogorela** je Sieglerju na Nemškem. Ogenj je nastal ponoči, a vse sestre in otroci so se na ču-dovit način rešili. — **Princ v orkestru.** Bavarski princ Ferdinand večkrat igra v orkestru dvornega gledališča prvo violino.

— **Posnemanja vredno.** Policijski vodja v Atenah je določil, da morajo rav-natelj gledališč na lepakih naznanjati, ako je igra dovolj moralna za mlade ljudi.

P. Hartmanu, veleznarstvu kompo-nistu, je nadvojvodinja Marija Terezija po-darila dragoceno meter visoko soho sve-tega Frančiška. Ob enem so P. Hartmanu izročile svoje slike z lastnorodnim podpisom nadvojvodinje Marija Jozefa, Marija dela Paz iz Španije, soproga princeza Ludvika Ferdi-nanda Bavorskega in princev Ferdinanda, Adalberta in princezinje Marija del Pilar. Infantinja Marija dela Paz je darovala ob-jednem celo partituro Wagnerjevo „Nibe-lungenring“. Hartman komponuje, kakor smo že sporočili, sedaj »Zadnjo večerjo«.

Šolske hranilnice v Belgiji so v zvezi s tamošnjo državno ali, kakor bi mi rekli, s pošno hranilnico. Leta 1897. so šol-arji rabili 4591 nanovo izdanih vložnih knji-žic, v iste se je 115.945krat vložilo skupaj za 373 882 frankov, leta 1901 so nanovo iz-dali že 8781 knjižic s 157.072 vlogami za 540.223 frankov. S pošno hranilnico pri nas v Avstriji je v zvezi tudi ne malo šol. četudi nimamo še uradno ustanovljenih šolskih hranilnic. Pred nami leži letopis pošno-hranilnični za leto 1901. samo konstatuje, da so tudi v minolem letu učitelji na »priznanja vredni način« učencem šli na roko pri var-čevanju, a ne razkazuje po vzgledu svojih prednikov tudi stanja po »stanu in poklicu«. Zavoljo tega je poročevalec teh vrstic po-gledal v izvestje za leto 1900. in tam je tiskano, da je leta 1900. med varčevalci bilo 194.471 otrok ali 13.099 % vseh varčevalcev in 456.039 učencev in dijakov ali 30.718 od-stotkov vseh varčevalcev pri poštni hranil-nici. V Belgiji so do konca leta 1901. šolske hranilnice izdale 63.053 novih knjig-vložnic, in sicer za 32.651 šolarjev moškega in za 30.402 ženskega spola.

Novorojenci — varčevalci. Po pri-zadevanji odvnetnika Mons Emil Bourlard se je v Belgiji leta 1897 vpeljala novotarija, vsled katere vsaki novorojeni otrok jedne občine dobi vložno knjižico državnohranilnično po 1 frank gratis od strani občinske blagajnice. Pred seboj imamo uradno poro-čilo, ki pravi, da je leta 1901. po 34 občinah 5.934 novorojencev dobilo vložne knjižice takoiimenovane „livret général“. Če kdo želi o tem zvedeti kaj več, oglesi se na domačej pošti; tam bodo rad postregli z uradno okrož-nico »Cirkular-Verordnungsblatt« št. 10 iz leta 1898. stran 273.

Znamenje za oženjene može. V New Jersey je postava, ki prepoveduje, da bi se kdo izdajal za neoženjenega, če je že v zakonskem jarmu. Nedavno so prijeli ne-kega Wil. Perkinsa, ker je neki deklici ob-ljubljal zakon, a pri tem pozabil na svojo še živo ženko. Zakonodajni zastop se sedaj peča z vprašanjem, k a k o z n a m e n j e naj nosijo v bodoče oženjeni.

Društva.

(Narodna čitalnica v Čr-nomlju) priredi v svojih prostorih jutri doč 17. t. m. ob 8. uri zvečer gledališko predstavo »Oče in oči« ali »Ženski Otelov, igrokaz v 3 dejanjih, v katerem nastopijo kot gostje člani slovenske drame iz Ljub-ljane. Cene sedežev 2 K in 1 K 80 h, sto-jišča po 80 h. Pristop je vsakemu dovoljen.

(Marijina družba v Kranski Gori) priredi veselico dne 17. avgusta t. l. na Vrbanjevem vrtu v proslavo 25 letnice sv. Očeta Leona XIII. in v proslavo godu Njeg. Veličanstva presv. cesarja Frana Jo-žefa I. — Vspored: 1. Pozdrav. 2. Živa slika. 3. Papeževa himna. 4. Cesarska pesem. 4 Prolog. 5. Indijski siroti. 6. Igrokaz v 3 de-janjih. 7. Spisal Fr. S. Finžgar. 8. Komičen prizor. — Vstopnina 20 v., sedeži 60 v. — Začetek ob 7. uri zvečer.

(I. občni zbor bralnega dru-štva v Vodmatu pri Ljubljani) bode v nedeljo, dne 24. avg. 1902. l. ob polu 4. uri popoldne v novih društvenih prostorih v hiši g. Ljudevit Klun-a šte. 23. Dnevni red: 1. Nagovor predsednika pripravljalnega odbora; 2. poročilo tajnika; 3. poročilo bla-gajnika; 4. volitev odbora; 5. vpisovanje na novo pristopivših članov; 6. raznoterosti. K mnogobrojni udeležbi vabi pripravljalni odbor.

Telefonska in brzjavna poročila.

Trst, 16. avg. Vseh udeležnikov pri zborovanju jugosl. „Zaveze“ je bilo okrog 200. Na zborovanju se je pred-lagalo mej drugim resoluciji, da se po-zove naše poslance, da izdejskujejo re-šitev šolskega vprašanja tržaškega ter da se pošlje brzjavko min. predsedniku Koerberju, da reši tozadevni utok slov. starišev.

Na banketu, katerega se je udele-žilo okoli 250 oseb, je govoril mej dru-gimi dr. Rybář; rekel je, da se graja trž. Slovence, češ, da imajo več barv.

Tržačani imajo res več barv, toda le one, ki tvorijo slov. trobojnico.

Na to je repliciral dr. Tavčar, ki je vzel to izjavo na „znanje“, pa rekel, naj Tržačani nikoli ne pozabijo, da v slov. trobojnici ni črne barve.

Koncert „Slov. pev. društva“ v Bar-kovljah je bil kakor po navadi lep. Na-rodni dom je bil napolnjen gostov in domačinov.

Dunaj, 16. avg. Iz Ischla se poroča, da sta bila oba ministrska predsednika sprejeta od cesarja v skupni avdijenci, da se pa glede nagodbe še ni doseglo nikako sporazumljenje, ker so ostale še velike difference. Oba ministrska predsednika sta dobila od vladarja nalog, da naj se dalje pogajata. Popreje bosta zopet po-klicana k skupni avdijenci.

Dunaj, 16. avg. Dne 18. avg. se vrši ministerski svet. Pečal se bo z na-godbenim vprašanjem in češko — nemško spravo.

Praga, 50 letnica tukajšnega ka-toliškega rokodelskega društva se sijajno izvršuje. Nova zastava je prekrasna. Kumico kneginjo Ano Lobkovicovo je zastopala baronica Helfersohnova. Nav-zočen je tudi škof Brynych.

Praga, 16. avg. Poročilo, da se bo gradnja vodnih potov odložila, je tu naredila jako neprijeten vtis. Mlado-češki poslanci izjavljajo, da bodo ener-gično pritiskali na vlado, da se takoj prične gradnja.

Budimpešta, 16. avg. „Magyar Ország“ je prinesel senzacionalno vest, da se je pri cesarskem sestanku v Re-valu poizkusil atentat na nemškega ce-sarja. Napadalec je bil baje neki kot ruski kadet preoblečeni poljski dijak, ki je poizkusil atentat, da se masčuje nad nemškim cesarjem, ker preganja Po-ljake. Ta vest pa še ni potrjena.

Črnovice, 16. avg. (C. B.) Na od-prti progi pred postajo Czerepkoutz je včeraj deloma skočil s tira osobni vlak. Več vozov se je prevrnilo. Sedem-najst potnikov je ranjenih.

Ustje, 16. avg. Socialno demokra-cijo v Nemčiji zastopata na strankarskem shodu poslanca Fischer in Kaden.

Benetke, 16. avg. Franc Košut, načelnik ogrske neodvisne stranke, je tu nevarno obolel.

Brest, 16. avg. Povodom zatvo-ritve kongregacijske šole v Plouguerne-valu so prebivalci zgradili močne ba-rikade. Vojaštvo je moglo to oviro od-straniti še-le po preteku pol ure. Enega orožnika so vrgli raz konja.

London, 16. avg. Razni angleški listi javljajo, da je Krüger voljan pri-znati angleško gospostvo v Južni Afriki in da bo prosil dovoljenja za povrnitev v domovino.

Poznanj, 16. avg. Ustanovitev vi-šje šole je zagotovljena. Služila bo v prvi vrsti trgovini in obrtu. — Kot po-sledica slučaja Löhning bo brzkone od-stop višjega predsednika na Poznanjskem Bittnerja in pa ministra Rheinhaben.

Washington, 16. avg. Po poro-čilih iz Venezuele so vstasi že zasedli Puerto Cabello.

Lesneven, 16. avg. Do 15.000 ka-tolikov se je včeraj udeležilo procesije v Folgeöt, da izprosijo odvritve kato-toliški cerkvi preteče nevarnosti. Gibanje v prilog kongregacijskim šolam vedno narašča.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 506-2 m, srednji zračni tlak 736-0 mm

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje vrem- na v mm.	Tempe- ratura po Celsiju	Vetrovi	Nebo	Pada- lina v 24 urah v mm.
14	9 zveč.	735-5	13-7	brezv.	del. obl.	0-0
15	7 zjutr.	735-7	11-0	sl. svzh.	megla	
16	2 popol.	734-6	21-9	p. m. jzah.	sk obl.	2-1
15	9 zveč.	734-8	16-7	sl. jzah.	jasno	
16	7 zjutr.	738-3	12-5	sl. vjvzh.	megla	2-1
17	2 popol.	736-7	13-8	sr. jzah.	pol obl.	

Srednja temperatura četrtka 16-3°, norm.: 11-8°.

Srednja temperatura petka 17-9°, normale: 19-8°.

Bronza, tekoča, v poljubni boji, je najboljša in najpripravnejše sredstvo za po-zlačenje in broniranje vsakovrstnih predmetov ter daje najboljši leskin trajnost. Tudi bronni prašek se dobiva v prodajalnici oljnatih barv tvrde BRATA EBERL v Ljubljani, Franciskanske ulice.

Vnanja naročila po povzetju. 524 2 12-4

Zitne cene

dné 16. avgusta 1902.

(Termin.)

Na dunajski borzi:

Za 50 kilogramov.

Pšenica za jesen	6.98	6.99
" spomladi	7.30	7.32
Rž za spomladi	6.13	6.14
" jesen	6.43	6.44
Koruzna za juli-avgust	5.26	5.27
" sept.-oktober	5.30	5.31
Oves za jesen	5.65	5.66

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za oktober	6.71	6.72
Pšenica za april	7.03	7.03
Rž za oktober	5.80	5.81
Rž za april	6.05	6.06
Oves za oktober	5.85	5.86
" april	5.60	5.61
Koruzna za avgust	4.84	4.85
Koruzna za maj (1903)	4.49	4.50

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica banaška	K 7.55	7.95
" južno žel.	7.40	7.90
Rž	6.50	6.75
Ječmen	6.10	7.25
" ob tisi	5.75	6.75
Koruzna ogerska	5.30	5.40
Čukvanti	6.05	6.30
Oves srednji	7.40	7.65
Fižol	7.25	10.10

Dunajska borza

dné 16. avgusta.

Skupni državni dolg v notah	101.90
Skupni državni dolg v srebru	101.75
Avstrijska zlata renta 4%	121.65
Avstrijska krona renta 4%	100.00
Ogerska zlata renta 4%	121.25
Ogerska krona renta 4%	98.00
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gl.	1582.00
Kreditne delnice, 160 gl.	684.25
London viza	239.77
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	117.02 1/2
20 mark	23.40 1/2
20 frankov (napoleonador)	19.06
Italijanski bankovci	84.15
C. kr. cekini	11.26

968 1-1

Marija Matajc roj. Kušar

katero je vsemogočni Bog danes zjutraj ob 12 uri po kratkem trpljenju, prevideno s svetimi zakramenti za umirajoče v 63. letu njene dobe, poklical k Sebi v boljše življenje.

Truplo drage ranjce se bode v ponedeljek, dné 18. avgusta t. l. ob 5. uri popoldne v hiši žalosti Rečne ulice šte. 8, svečano blagoslovilo in potem prepeljalo na pokopališče k sv. Krištofu ter položilo k večnemu počitku.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah.

Nepozabno pokojnico priporočamo v pobožno molitev prijazen spomin.

V Ljubljani, dné 16. avgusta 1902.

Valentin Matajc, c. in kr. stotnik artilerijskega polka. — Fran Matajc, trgovski sotrudnik. — Karol Matajc, učitelj. — Ivan Matajc, učitelj. — sinovi.

Mesto posebnega obvestila.

V prodajalnico z mešaním blagom se takoj sprejme

učenec

pri gospej Mariji Elsner v Litiji.

9.8 2-1

Zobozdravniško obvestilo!

Ker sem si preskrbel slovitega asistenta in z zlatom delujočega tehnika (rojenega Holandca), vsprejemljem in izvršujem kar najboljše in najzanesljivejšo vso v

umetniško nado-meščenje zob

spadajoča dela, kakor: krona in mostna v zlatu in kavčuku, istotako zlate in razne plombe itd. itd.

Veselošpovostjem

A. Schweiger

967 2-1

zobozdravnik.

Hotel pri Maliču, II. nadstr., št. 25-26.

Občuje se v slovenskem, nemškem, laškem, francoskem, angleškem in holandskem jeziku.

V veliko manufakturno trgovino v Novemmeslu

sprejme se takoj trgovski pomočnik.

Taisti mora biti vojaščine prost in dober prodajalec.

Ponudbe naj se pošljejo na Franc Wokač, Novomeslo.

969 2-1

MATTONIJEV GIESSHÜBLER

alkalična kislina

najboljša dijetična in osvežujoča pijača.

preskušena pri želodčnih in črevesnih katarh, obistnih in mehurnih boleznih, katero priporočajo največkrat zdravniki kot bistveno in podpiralno sredstvo pri karlovovarskem in drugih kopeliških zdravljenjih in kot poznejše zdravilo po 17.32 kopeljih v trajno porabo. (VII.)

Izvirnik: Giesshübl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih. Prospekti zastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih spekerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zaloga pri Mihael Kastner-ju in Peter Lassnik-u v Ljubljani.

Med. dr. EDVARD BRETL

bivši operacijski gojence na graški kirurški in ginekološki kliniki, bivši voditelj zobozdravniškega ateljeja dr. Frlana v Špitalskih ulicah,

WALTER HERMSDORF,

american dentist

bivši asistent na zobozdravniški visoki šoli v Čikagu, na zadnje asistent pri dr. Frlanu.

Usojata si p. t. občinstvu naznaniti, da sta otvorila

zobozdravniški in zobotehnični atelje

v Ljubljani na oglu Glavnega trga in Špitalskih ulic, vhod pred Škofijo šte. 1.

966 1-1

Prostovoljna razprodaja.

Posestvo gosp. Matija Dolničar v Trbovljah, to je: hiše, mlin, žaga, gošpodarska poslopja, njive, travniki in gozdi, se bode

19. in 20. avgusta od 9. ure dopoldne

naprej na lici mesta prostovoljno po kosih prodajalo.

Posestvo leži tik premogokopa v Trbovljah.

Hiše so pripravne za vsako obrt; nekatere njive in travniki pa za stavbišča.

Plačilni pogoji so ugodni

880 3-3

Št. 24947

Razglas.

970 1-1

Prihodnji teden pričelo se bode s tlakovanjem Dunajske ceste od njenega pričetka do Dalmatinovih ulic.

Vred tega podpisani mestni magistrat odreja, da je za čas vršečega se tlakovanja po tem delu Dunajske ceste dovoljeno voziti le prevoznikom v smeri proti kolodvoru in sicer po tlakovani progi električne cestne železnice, ne da bi bil njeni promet moten.

Vožnja s težkimi vozovi pa se sme vršiti le po Marije Terezije-po Bleiweisovi Franc Joževa cesti; vožnja z lahkiimi vozovi pa po Sodnijskih ulicah in po Miklošičevi cesti, oziroma po Kolodvskih ulicah.

Ta odredba se ne razteza na vozove, kateri morajo do hiš na Dunajski cesti voziti

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 14. avgusta 1902.

Prečast duhovščini in sl. občinstvu priporočam uljudno svojo kamnoseško obrt ter opozarjam, da izvršujem naročila na nagrobne spomenike, ker delujem odslej brez posredovalca, za

30% ceneje

kakor vsaka druga tvrdka. — V zalogi imam veliko število spomenikov iz črnega švedskega sianita v raznih oblikah po zelo nizki ceni.

Veselošpovostjem

Ignacij Čamernik,

894 (12-4)

kamnosek v Ljubljani, Komenskega ulice 26.

Priznано najboljšje oljnate barve

zmlete z naglo sušečim firnežem na najnovejših strojih, prekašajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočajo z jako majhno množino porabovati veliko površino, razpošilja po nizkih cenah

Adolf Hauptmann

v Ljubljani, 770 16

tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja.

Ilustrovani ceniki se brezplačno na razpolago.

Tovarna pečij in raznih prstenih izdelkov

Alojzij Večaj

Ljubljana, Trnovo, Opekarska cesta, Veliki stradon št. 9

priporoča slav. občinstvu in preč. duhovščini svojo veliko zalogo barvanih prstenih

pečij in štedilnih ognjišč

kot: ružavih, zelenih, belih, modrih, sivih, rumenih itd., kar najbolj trpežnih in po modernih modelih izdelanih. Cene nizke. 36 52-32

Lastni izdelek.

Ceniki franko in brezplačno.

Narodni Dom.

Od sobote, 17., do vštrevši srede, 20. t. m.

Afrika

v Ljubljani. 949 1-1

Togo in Mandigo čefe

45 oseb, mož, žen in otrok.

Afrikanska vas, življenje v vaškem šotoru, afrik. kuhinja i. t. d.

Predstave se vrše v nedeljo ob pol 12. uri dopoldne, ob 3. pol 5. in 6. uri popoldne ter ob 8. uri zvečer. Naslednje dni samo ob 3. pol 5. in 6. popoldne, in ob 8. zvečer.

Vstopnina, kakor že naznanjeno.

2 električna lepa lustra,

močno poniklana, oba z dvema žarnicama, in jednako delana, prav malo rabljena, primerna za prodajalne, kavarnne ali salonske prostore, sta takoj

na prodaj

60% pod ceno. Kje? Poizvete se pri upravnistvu „Slovenca“. 962 1-1

Proda se:

Veliko lepih parcel (stavbišč) v Ljubljani (mestni pomeij) po 2 1/2, 3, 4, 6, 8 in več kron kvadratni meter. 915 6-3

Več pov. c. kr. koncesijonirani bureau za realitetni promet: J. N. Plautz v Ljubljani (Rimska cesta št. 24.)

Kulantna izvršitev naročil.

Dobre ure cenó

s šletnim jamstvom razpošilja tovarna ur v Mostu

HANNS KONRAD

trgovina z urami in zlatino

Most (Brux) št. 234, Česko.

Dobra rem. ure iz nikla gl. 3-75

Prave srebrne rem. ure „5-80

Pristne srebrne verižice „1-20

Budniki iz nikla „1-95

Moja tvrdka je odlikovana s s. c. kr. orlom, z zlatimi in srebrnimi svetinjami in ima na razpolago na tisoče priznanskih pisem. — Cenik s podobami brezplačno. 573 100-30

Na prodaj je

ležeči parni stroj

za 32 konjskih sil s kotli in armaturo.

Vsa naprava je izvrstno ohranjena, deluje brez napake in se prodá le zaradi tega, ker se bode napravila večja.

Kdor se zanima, si lahko ogleda parni stroj v delavnosti v tovarni za usnje gospoda Karola Polak-a v Ljubljani.

Na njega naj se pošiljajo morebitna vprašanja. 957 3-2 3

Gričar & Mejač

uljudno naznanjata, da ostane prodajalna do 15. septembra t. l. ob nedeljah in praznikih zaprta

792 (12-9)

Dijaki

ali gospodičine

sprejmó se

953 6-2

v boljšo družino pod zmernimi pogoji na stanovanje in hrano. V Ljubljani, Glavni trg št. 25, I. nadstropje.

Nihče

naj ne zamudi, se oglašiti zaradi prevzetja agenture jedne najstarejših bank za prodajo postavno dopuščenih državnih in posejilnih sreek na obroke. Najvišja provizija, predjem, oziroma določena plača. Ponudbe pod sifro „K. A. 8841“ na Haasenstein & Vogler, Dunaj. 787 (6-4)

Pisarna
c. kr. notarja

DR. FRAN VOK-A

nahaja se sedaj na Miklo-
šičevi cesti št. 24 v hiši
drja Krisper-ja pri novi
sodnijski palači.

939 4-4

Pisarna c. kr. notarja

Dr. Karol-a Schmidinger

nahaja se sedaj v Bahovčevi hiši št. 9

v Sodnijskih ulicah.

912 3-3

Dr. Valentin Krisper
in
dr. Fran Tominšek

naznanjata, da sta premestila svojo

odvetniško pisarno

v hišo st. 8 Sodnijskih ulic nasproti novi justični
palači.

V Ljubljani, dne 9. avgusta 1902.

912 3-3

Marija Sattner,

Ljubljana, Dunajska cesta št. 19, II. stop., II. nadstr. (Medijatova hiša),

se priporoča prečistiti duhovščini za

izdelovanje cerkvenih paramentov.

Izdeluje cele ornate, kazule v vseh liturgičnih barvah, pluvijale, obhajilne burze, stole in vse za službo božjo potrebne stvari, priproste in najfineje, kakor se glasi naročilo, v svilenem in zlatem vazeju. — Izdeluje tudi bandera in baldahine ter izvršuje vsakovrstno cerkveno perilo iz pristnega platna. Vporablja samo dobro blago, cene po možnosti nizke, zagotavlja trpežno, vestno delo in hitro postrežbo. Prenovljenje starih paramentov tudi rado-
voljno prevzame.

704 43

Gramofon

Je najboljši in najglasnejši
govorilni stroj na svetu (s
tridimi ploščami.)

845 (24-14)

Avtomate
za gostilne

prodaja (tudi na obroke) do naj-
večjih in najfinejših

Rudolf Weber,
urar v Ljubljani,

Starý trg št. 16

Franja Meršol

v Ljubljani, Mestni trg št. 18

priporoča svojo bogato zalogo

pričetih in izvršenih ženskih ročnih izdelkov, vsako-
vrstnih, jako ličnih vezenin, krojaških potrebščin ter
raznega drobnega blaga — vse po zelo zmernih cenah.

Monogrami in risarije se v poljubnih barvah in slogih
uvezujejo na vsakršno blago.

19 35

Zunanja naročila se izvršujejo točno in ceno.

Predtiskarija.

Predtiskarija.

Imam večjo zalogo

VOZOV

vseh vrst. 692 6-5

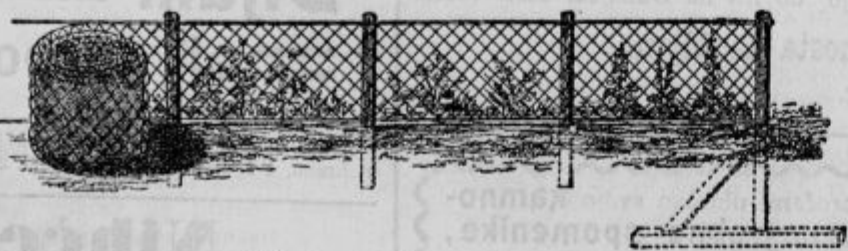
Vozove izdelujem po najnovejši
dunajski in pariški modi.

FRANC WISJAN, izdelovalec vozov
Ljubljana, Rimska cesta št. 11.

KAROL ZUPANČIČ

Jurjevica pri Ribnici, Kranjsko.

izdelovatelj žičnih (dratenih) tkanin ter pletenin in trgovina
s sitarskim, rešetarskim in lesenim blagom. 715 12-9

priporoča slavnemu p. n. občinstvu svoje pletenine in žice,
pletene s strojem po uzocih, za ograjo gozdov in vrtov, za fazanerije, kur-
nike, golobjake; mreže za presejanje gramoza in peska. — Izdeljuje in ima
veliko zalogo medene, pocinjene in železne tkanine za stroje, mline, okna,
line, kleti; mesne sitnice, prožne posteljne mreže (Drahtmatratzen) v raznih veli-
kostih, raznovrstna sita, rešeta za tovarne in mline, kape za ogrebanje čebel, po-
krivala za jedila, razno leseno (suho) robo itd. po najnižji ceni.

Ceniki na zahtevanje brezplačno.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema
tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in poštenu po najnižji ceni
bandera in vso drugo obleko.

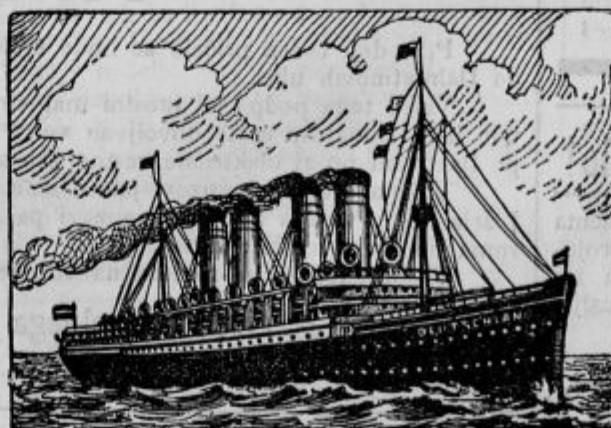
Prečistite gospode prosim, da se blagovolj pri naročilih
ozirajo na domačo trdiko ter ne uvažujejo tujih trdk, dru-
štev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo
ceno, zadržuje, da bo hvala tudi za najmanjšo naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 691 52-10

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Wolfsove ulice 4.

Največje, najhitreje ter najvarneje vrste
velikanskih parnikov, ki vozijo v

AMERIKO.

Hamburg - New York le 6 dni.

Vožne karte po najnižjih cenah za vse
razrede prodaja ter daje pojasnila točno
in brezplačno oblastveno potrjena

agentura Hamburg - Ameriške Linije,

v Ljubljani, Marijin trg št. 1,
nasproti frančiškanski cerkvi

Zaloga šivalnih strojev

JAN. JAX v Ljubljani,
Dunajska cesta št. 17.

Zastopnik
izvrstnih „Dürkopp“- in
„Waffenrad“ koles.

